

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๑

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรในภาพรวมและสินค้าเกษตรที่สำคัญ

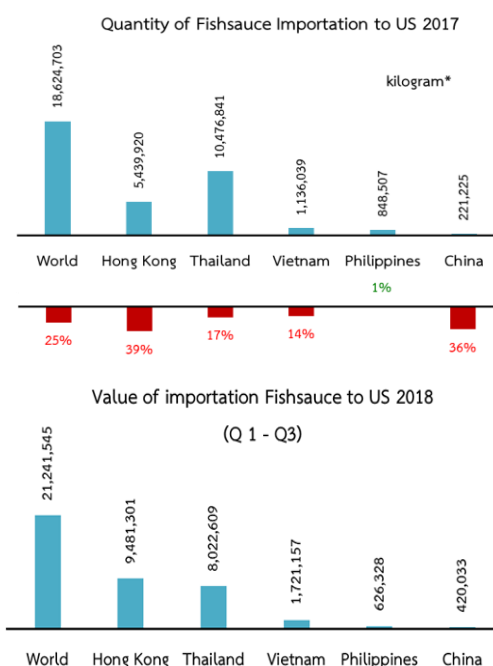
รายการ	ส.ค. 61		ก.ย. 61				ก.ย. 60			
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ		มูลค่า		ปริมาณ		มูลค่า	
	(ตัน)	(ล้านUSD)	(ตัน)	%Δ M/M	(ล้านUSD)	%Δ M/M	(ตัน)	%Δ Y/Y	(ล้านUSD)	%Δ Y/Y
สินค้าเกษตรทั้งหมด	129,274.10	316.33	138,372.60	7.04	321.14	1.52	133,448.60	3.69	337.59	-4.87
กุ้งและผลิตภัณฑ์	3,458.10	37.64	4,172.00	20.64	44.76	18.92	6,606.40	-36.85	76.78	-41.70
ข้าว	35,183.10	41.18	31,869.50	-9.42	35.95	-12.70	43,706.70	-27.08	34.48	4.26
พุน้ำและผลิตภัณฑ์	6,593.40	31.32	7,236.00	9.75	35.14	12.20	7,287.20	-0.70	33.87	3.75
อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง	6,411.60	27.09	5,898.10	-8.01	24.16	-10.82	4,477.80	31.72	17.75	36.11
ยางธรรมชาติ	16,123.10	25.59	14,559.00	-9.70	23.30	-8.95	13,815.50	5.38	23.32	-0.09
สับปะรดกระป๋อง	11,722.70	11.38	12,422.10	5.97	12.27	7.82	9,367.20	32.61	10.58	15.97
มะพร้าวและผลิตภัณฑ์	3,429.40	5.04	3,060.10	-10.77	4.92	-2.38	3,561.60	-14.08	4.92	0.00
ทุเรียนสด	124.7	0.61	202.5	62.39	0.79	29.51	38.10	431.50	0.2	295.00
กล้วยไม้	-	0.86	-	-	0.75	-12.79	-	-	0.69	8.70
มะขามสด	199.1	0.64	164.6	-17.33	0.45	-29.69	331.40	-50.33	1.1	-59.09
มังคุดสด (ฉายรังสี)	40.8	0.24	0		0		0		0	

ที่มา: Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture

ใช้ข้อมูลชุดเดียวกับฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

๒. สถานการณ์การนำเข้าน้ำปลาในประเทศไทย

- สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าน้ำปลา (HS 2103.90.20) จาก 31 ประเทศ โดยในปี 2560 มีปริมาณนำเข้า 18,624,703 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 31,504,136 เหรียญสหรัฐฯ สหรัฐฯ ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ปริมาณส่งออก 10,476,841 กิโลกรัม มูลค่า 12,863,017 เหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 38
- ปี 2560 สหรัฐฯ นำเข้าน้ำปลาจากทั่วโลกปริมาณลดลงกว่าร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ประเทศฮ่องกงได้รับผลกระทบมากที่สุด ปริมาณการส่งออกลดลงร้อยละ 39 ขณะที่ประเทศไทยลดลงร้อยละ 17
- ปี 2561 ระหว่างไตรมาส 1 -3 สหรัฐฯ นำเข้าน้ำปลาปริมาณทั้งสิ้น 12,305,128 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 21,241,545 เหรียญสหรัฐฯ ประเทศไทยส่งออกเป็นอันดับสอง รองจากประเทศฮ่องกง มีปริมาณการส่งออก 8,022,609 กิโลกรัม มูลค่า 8,022,609 เหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 38

๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

๓.๑ การแจ้งเตือนด้านการปรับปรุงมาตรฐานน้ำปลา (ตราปลาหมึก) ที่นำเข้าเพื่อการจำหน่ายในสหรัฐฯ

FDA ได้ประกาศในบัญชีรายชื่อ Import Alert 16-120 ซึ่งตรวจพบว่าโรงงานผลิตสินค้าประมงเพื่อส่งออกไปยังสหรัฐฯ มีการควบคุมจุดวิกฤตในการกระบวนการผลิตสินค้า หรือ Hazard Analysis and Critical Control Points (HACCP) ไม่เป็นไปตามหลักการข้อกำหนดของ Seafood HACCP ในประเด็นการควบคุมปริมาณสารฮิสตามีน (Histamine) วัตถุอันตรายระคายเคือง และประเด็นการควบคุมการเจริญเติบโตและการสร้างสารพิษของจุลินทรีย์ *Clostridium botulinum* ในกระบวนการผลิตของบริษัท Thai Fish Sauce Factory (Squid Brand) Co., Ltd เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑

ขณะที่ บริษัทได้ดำเนินการชี้แจงและแก้ไขปัญหาตามแนวทางของ FDA อย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๐ เนื่องจากตั้งแต่เกิดเหตุ ยอดส่งออกสินค้ามายังตลาดสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกใหญ่สุดของบริษัทลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และบริษัทได้เข้าพบ ผอ. สคต. นิวออร์ก เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ แจ้งความคืบหน้าว่า การพิจารณาข้อมูลใช้เวลานานทำให้การแก้ไขปัญหาค่อนข้างล่าช้า ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ บริษัทได้รับแจ้งจาก FDA ว่ายังคงค้างเรื่องของจุดวิกฤต Sensory examination เพียงเรื่องเดียว โดยเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ บริษัทได้ส่งหนังสือตอบกลับ FDA ชี้แจงการแก้ไขและส่งข้อมูลบันทึกการตรวจสอบ Sensory quality inspection in CCP 3C เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะติดตามความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิดต่อไป

๔. สถานการณ์ด้านการเกษตรหรือเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร ที่สำคัญของสหรัฐฯ

๔.๑ การประกาศรับรองมาตรฐานความปลอดภัยโรงงานผู้ผลิตปลาหนัง (Siluriformes Fish) ประเภทปลาดิบ (raw fish) ของไทย

เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ FSIS ประกาศในเว็บไซต์ https://www.fsis.usda.gov/wps/wcm/connect/๒๓๖๑eddb๓-f๑๙f-๔๕db-๘๔bc-๐๖๑๙๐f๕๒cab๒/Thailand_establishments.pdf?MOD=AJPERES รับรองระบบความปลอดภัยของการผลิตปลาหนัง (ดิบ) ของไทยให้มีความเท่าเทียมกับระบบสหรัฐฯ จำนวน ๓ โรงงาน ได้แก่ B.S.A. Food Products Co., Ltd., I.T. Foods Industries Co., Ltd. และ Sanhara Foods Co., Ltd. ส่งผลให้มีสิทธิส่งออกสินค้าปลาหนัง (ดิบ) ไปยังสหรัฐฯ ได้

ข้อคิดเห็น การประกาศรับรองโรงงานผู้ผลิตปลาหนังประเภทปลาดิบของไทยทั้ง ๓ โรงงาน แสดงให้เห็นแนวโน้มเชิงบวกด้านศักยภาพการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกที่มีคุณภาพตามหลักสากล และแสดงให้เห็นว่าโรงงานไทยมีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานของสหรัฐฯ ทั้งนี้ คาดว่าในอนาคตโรงงานของไทยจะได้รับข่าวดีจากการรับรองโรงงานผู้ผลิตปลาหนังมากยิ่งขึ้น โดย สำนักงานฯ จะช่วยเป็นหน่วยงานกลางในการประสานเรื่องดังกล่าวต่อไป

๕. เรื่องอื่นๆ

๕.๑ ผลกระทบนโยบายการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากประเทศจีนของสหรัฐฯ

เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ สหรัฐฯ ประกาศการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากประเทศจีนรอบสองจำนวนเริ่มต้นที่ร้อยละ ๑๐ หรือมูลค่าประมาณ ๒๐๐ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และอาจเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ ๒๕ ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๒¹ โดยการขึ้นภาษีในรอบที่สองนี้จะ

ข้อสังเกต จีนออกนโยบายตอบโต้การขึ้นภาษีของสหรัฐฯ โดยทำการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร นอกจากนี้ จีนมีนโยบายเพิ่มมูลค่าการชดเชยภาษีส่งออก (export tax rebates) ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เพื่อลดค่าใช้จ่ายด้านเศรษฐกิจ จัดการปัญหาความขัดข้องของสถานการณ์ในต่างประเทศ และรักษาการเจริญเติบโตของการค้าต่างประเทศ ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบขององค์การการค้าโลก (WTO)² ทั้งนี้ ควรจับตามองสถานการณ์สงครามการค้าจีน - สหรัฐฯ อย่างใกล้ชิดว่าสหรัฐฯ จะปรับเปลี่ยนท่าทีการตอบโต้ และ/หรือ การจัดประชุมเจรจาแก้ไขปัญหาระหว่างประเทศ ภายหลังการเลือกตั้งกลางเทอมของสหรัฐฯ ที่ซึ่งเสร็จสิ้นไปเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

¹ <https://www.nytimes.com/2018/09/17/us/politics/trump-china-tariffs-trade.html>

² <https://www.reuters.com/article/us-china-economy-tax/china-to-raise-export-tax-rebates-amid-trade-war-idUSKCN1MI189>

๕.๒ การเลือกตั้งกลางเทอม (midterm election) ของสหรัฐฯ

เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ สหรัฐฯ ได้จัดให้มีการเลือกตั้งกลางเทอมในประเทศเพื่อหาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) และผู้ว่าการรัฐฯ ที่หมดวาระ โดยการเลือกตั้งกลางเทอมจะจัดขึ้นทุก ๔ ปี ซึ่งจะเลื่อนกับการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ ๒ ปี จึงทำให้การเลือกตั้งกลางเทอมมีความสำคัญต่อการออกนโยบายประเทศใน ๒ ปีที่เหลือของสมัยการทำงานของประธานาธิบดีปัจจุบันและเป็นตัวชี้วัดผลการทำงานของประธานาธิบดีใน ๒ ปี ที่ผ่านมา รวมถึงอาจเป็นตัวบ่งชี้ความนิยมสำหรับการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. ๒๐๒๐

เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ผลการเลือกตั้งอย่างไม่เป็นทางการปรากฏว่าพรรคเดโมแครตครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรได้ที่นั่ง ๒๒๒ ต่อ ๑๙๖ ทั้งนี้ พรรครีพับลิกันครองเสียงข้างมากในวุฒิสภาร้อยละ ๕๑ ต่อ ๔๖ และผู้ว่าการรัฐตามสัดส่วน ๒๕ ต่อ ๒๓³

ข้อสังเกต การที่พรรคเดโมแครตครองเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎรอาจเปลี่ยนบรรยากาศการออกนโยบายทางการค้าของสหรัฐฯ ต่อต่างประเทศในทางที่ผ่อนคลายมากขึ้น โดยอาจมุ่งเน้นการเจรจามากกว่าการใช้มาตรการทางการค้าเพื่อลงโทษประเทศที่ไม่ปฏิบัติตาม และอาจช่วยบรรเทาต่อความตึงเครียดในการเจรจาเปิดตลาดใหม่ ทั้งเรื่องการขอเปิดตลาดผลิตภัณฑ์สุกรที่มีสารแรดโทพามีนในประเทศไทย หรือนโยบายการขึ้นภาษีสำหรับสินค้าที่ได้เปรียบดุลทางการค้ากับสหรัฐฯ

³ <https://apnews.com/apf-politics>

